

el camí dels monjos I La fundació del monestir de sant cugat

feria una colla d'anys que els monjos de sant Llorenç del munt, la mola, ja s'havien plantejat la possibilitat de canviar d'indret a causa de les fortes penúries i l'aïllament que patien: les seves terres no eren gens productives perquè estaven envoltades d'un immens pedregar i alguns dels monjos patien el mal de la solitud i la tristesa. tots ells somniaven en algun altre monestir on l'aigua no escassegés, les terres fossin fèrtils i la convivència amb altres monjos els fes més agradable i productiva la vida monàstica.

Arribats a aquest extrem, els monjos demanaren permís al bisbe de Barcelona a qui estaven sotmesos ja que es trobaven dins la seva jurisdicció eclesiàstica. el bisbe entengué les raons d'aquella comunitat religiosa i deixà que escolassin lliurement l'emplaçament on ubicar-se. només els demanà que respectessin un mandat: "que caminant rectament i sense marrada de cap mena, i sense travessar cap riu, torrent o xaragall, s'establissin on millor els anés."

amb la lliçó ben apresada i amb alguna dosi de tristor pel lloc que deixaven, els monjos baixaren de la mola, un darrere l'altre, sense saber quin seria el seu destí.

el camí es feia llarg, passaren moltes penúries i desconcerts per complir les ordres del seu bisbe, però ells, fermes i

valents, miraven sempre endavant segons els consells rebuts. sense saber-ho ni voler-ho, arribaren a un indret que reconegueren com sant cugat del vallès; aquell lloc complia els preceptes que els havia encarregat el seu bisbe abans de marxar de sant Llorenç i decidiren quedar-s'hi. aquí s'acabava, doncs, una part de l'aventura i començava una nova vida per a tots

ells.

el camí que havien deixat enrere va quedar marcat per sempre més com el camí dels monjos, una ruta que, en gran mesura, més endavant serviria com a camí de ferradura molt utilitzat pels pastors i ramats que venien del Pirineu cap al Vallès per passar-hi l'hivern.

L'endemà mateix, a punta de dia, es

LA FUGIDA DEL DIMONI DE SANT CUGAT

veié treballar la petita comunitat de monjos que presidia Sant Benet. Per aixecar el monestir.

Malgrat els esforços, les obres avançaven molt lentament i això treia en Benet de Polleguera, un home molt decidit i treballador que començava a desconfiar de l'eficàcia dels seus monjos. La veritat era que, allò que construïen els operaris de dia, el diable ho desmuntava de nit. Tal fou el disgust del sant que s'arremangà l'hàbit i es posà mans a l'obra, de manera que aquesta va experimentar una gran embranzida en pocs dies.

En banyetes, que s'ho mirava de prop, va arrufar el nas en veure que aquell santuari tirava endavant i que la seva estratègia destructora esdevenia inútil. Calia prendre alguna mesura ràpida, eficaç i definitiva per contrarestar aquesta competència considerada "deslleial".

El dimoni, que sempre en té alguna per fer, es convertí en un vistós ruc de quatre potes pensant que a Sant Benet li agradaria cavalcar-hi i, en un dels passeigs, emprendria la fugida ràpida cap a l'infèrn. D'aquesta manera s'estroncava l'obra per falta del seu

màxim artífex i impulsor.

No sabem si per l'olor de sofre o pel color de la cua, en Benet va reconèixer el dimoni: el va lligar amb el cingol benèit del seu hàbit i evità que recuperés la seva fesomia habitual de dimoni. Les dents li cruixien i espetegaven d'allò més en trobar-se esmaperdut i pres pel seu gran enemic.

Però la cosa no va acabar aquí, perquè, a partir d'aquell moment, el ruc hauria d'ajudar a construir el monestir per accelerar encara més el ritme de treball. La feina que realitzava diàriament el ruc era tanta que es va tornar sec i escanyòlit com un fideu. Un dia, un pagès que treballava els conreus de la vora va observar el ruc lligat a un arbre al costat del monestir; en veure'l en tan mal estat, li va fer pena i s'hi va apropar per deslligar-lo. Quan va ser lliure, l'animal va fer un salt com una casa de pagès i, mentre feia cabrioles, recuperà la forma de diable que sempre havia tingut. Amb la mirada confusa i un posat inusual, el pagès anava guaitant aquell espectacle fins que el dimoni desaparegué del tot. En la desorbitada fugida, deixà caure la pedra que duia al

damunt i que, segons explica la memòria popular, era la darrera i única que faltava per completar l'obra del monestir.

Molta gent del poble sovint recorda i repeteix que el monestir de Sant Cugat del Vallès no està del tot acabat, perquè li falta aquella pedra que, fins fa pocs anys, encara restava al mateix lloc on la deixà caure el dimoni.

Rogeli Pedró

